

— Hvaljen Isus

— Navijeke! T

— Lijepo su se izvalili, ima ih čak toliko!

— Bit će ih šezdeset bez petero. Hajdemo pred kuću,

treba ih nahraniti i pripaziti, da ih stare ne pogaze.

Pažljivo ih povadi iz pregače na mlinu guščići se, a zo-

jiše kao žuti pušoljci, a stare su dose i dušio gukad na lini-

ma i kružiti ključem.

Kljebova izveštaja da vidi usjeku, nije u danu s po-

privom i kašom, čučne kraj njih, pazeci pozorno, jer su stare

— Sigurno ste umorni. Evo se guščići iz-

te... .

— Lijepo su se izvalili, bio su pistali,

— No, nego gogale za njom. — No,

— Uzvratili su se, a mali na Božić, samo

muž spremao da pita u kance-

tariju. Sjednici, sigurno ste umorni. Evo se guščići iz-

te... .

— Lijepo su se izvalili, ima ih čak toliko!

— Bit će ih šezdeset bez petero. Hajdemo pred kuću,

treba ih nahraniti i pripaziti, da ih stare ne pogaze.

Pažljivo ih povadi iz pregače na mlinu guščići se, a zo-

jiše kao žuti pušoljci, a stare su dose i dušio gukad na lini-

ma i kružiti ključem.

Kljebova izveštaja da vidi usjeku, nije u danu s po-

privom i kašom, čučne kraj njih, pazeci pozorno, jer su stare

Miljenko Stojić Jednom

Miljenko Stojić • **Jednom**

Nakladnici

Ogranak Matice hrvatske u Čitluku

Ogranak Matice hrvatske u Šibeniku

Za nakladnike

Andrija Stojić

Zdenka Bilušić

Urednik

Ljubo Krmek

Recenzenti

Antun Lučić

Marina Kljajo-Radić

Lektura i korektura

Zdenka Leženić

Naslovnica

Zdenka Bilušić

Tisak

FRAM-ZIRAL, Mostar

© Sva prava pridržana Miljenko Stojić

CIP - Katalogizacija u publikaciji

Nacionalna i univerzitetska biblioteka

Bosne i Hercegovine, Sarajevo

821.163.42(497.6)-1

821.163.4(497.6)-1

STOJIĆ, Miljenko

Jednom / Miljenko Stojić. - Čitluk ; Šibenik : Ogranak
Matice hrvatske, 2019. - 87 str. : slika autora ; 20 cm

Životopis: str. 81-83

ISBN 978-9926-447-30-4 (Matica hrvatska, Čitluk)

COBISS.BH-ID 27106310

ISBN 978-953-6379-59-0

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001022810.

Jednom

Miljenko Stojić

Matica hrvatska
Čitluk – Šibenik
ožujak 2019.

ZAVIRIH
DANAS

POGLED

Širina polja,drvored,obrisi nebodera,
a podne puklo kao lubenica na čelopeku.
Nisam slikar i ne stavljam to na platno,
ja sam tek uporni pisac iz predgrađa.

Ovdje se ne prodaju ulaznice za kazalište,
ali imamo vranu koja mahnito brani mlade,
imamo i mačku koja samo čeka svoj trenutak.
Putovi znaju biti blatnjavi i bez nekog reda,
a ipak nekamo vode, netko im je na kraju.

Prolaze dani poput sjena u predvečerje,
netko u potkroviju sanja o svojoj kobi,
nova se jutra bude i mirišu putovanja.

PJESMA STOLICI

Ništa posebno, stolica k'o stolica:
naslonjač za ruke, mogućnost ljudjanja,
drvo kojem ne znam vrstu,
prekrivač u plavkastim bojama,
narodni izvezeni jastučić za leđa,
još k tomu sjenovit kut sobe i mir.

Dok sjedim u njoj, negdje sam drugdje.
Čini mi se da pada večer i nešto iščekujem.
Brodice su privezane i more se ljeska,
mačka mi se umiljava oko nogu,
miris ugodne večere draška mi nepce,
u duši spokojstvo jer sve ide dobro.

Kupio sam tu stolicu u velikoj robnoj kući,
meni je bilo svejedno za cijenu, prodavačici za sve,
ljudi su žurili, umišljali si da sustižu život.
Osjećao sam da ću nekada napisati ovakvu pjesmu,
iako je sve tek samo puka prolaznost,
čeznutljiv pogled uperen prema nebesima.

BOSE STOPE

Iz srca kamena iznikle gorde masline,
more se pod njima ljeskalo obasuto zvjezdicama,
Lun lijeno opružen toga ljetnoga popodneva.
A mi smo nosili nadu u očima i prkos u rukama,
isklesani mnogim godinama, mnogim nedaćama.

Pag je svoju povijest dijelio namjernicima,
kušali smo je i mi, trpko je krckala u ustima,
sunce se kupalo na zapadu, crveno i bistro.
Otvori širom oči i sve je ovo doista tvoje,
isprane hridi čekaju da na njih nasloniš glavu.

Samo, kamo odlaze naše bose stope ove večeri?

Popodne je dovršeno, ljetna vreva polegla ulicama,
putne torbe u rukama valjaju se uporno gradom.

Negdje tamo, u nekom sretnom magličastom prostoru,
naš je dom, bijel od jednostavnosti, plav od bistrine.
Samo tiho, ne remetite mu mir, pustite ga sanjati,
dok sve polako tone u prošlost, u beščutno vrijeme.

BILE SU TO KAPI

Ovlažem olovku,
piljim kroz prozor,
zamjećujem kapi.

Htjeli bi uči,
spuštaju se na dasku,
drhture na staklu,
kiša se sprema početi,
promijenilo bi se vrijeme.

Ništa ne poduzimam,
samo gledam.

I ptica se neka javi.
U daljini prave kuću,
čujem otkucaje dlijeta.
Rasprostire se ugodaj,
poput čipke na stolu,
čas je prijateljevati.

Tako, bile su to kapi,
jednoga dana u prolazu.
Čujem njihov romon,
sviraju po tipkama srca,
a sunce ljubi nebo,
gore ponad oblaka.

GUTLJAJ TOPLINE

Jurili smo vozilom dolje prema jugu,
sa sprovoda majke dobrogog prijatelja.
Razmišljah o mnogočemu, nevažno sada,
i odjedanput se sjetih davnih dana.
Išli smo iz Bosne, opet dolje prema jugu,
radosno vrištali nadomak Mostara,
vlak je jurio, i tako godinama.

Prolazi vrijeme neumitno i samo,
putnici smo u njegovim vagonima...
Bože, samo koje klase, i s kim?

Leluja dim iznad krovova kuća,
ovdje je već hladno, dolje nije.
Opet se radujem kao nekada u vlaku,
samo sada nema ni oca ni majke,
kažu, svoj sam čovjek, nešto vrijedim.

Meni do svega toga uopće nije,
tek gutljaj mi topline treba.
Nakon toga mogu ići širokim putem,
objijati pragove, biti u opasnu društvu,
ništa se ne će dogoditi, tek smiraj,
kao ono kad sunce tamo u pustinji
crveno i silno tone na obzorju.

U NOĆI

Pala je duboka noć.
Odjeknuli su pucnji.
Jedan, pa još jedan...
Bože, još imam posla!
Je li nečiji život stao?
Tko sam ja ove noći!?

ZIMSKI DAN

Je li ponovno počeo padati snijeg,
polagano, divlje, pa opet polagano,
tek toliko da znamo da zima je,
da koraci škriputaju, a obrazi se žare?
Jer ne volim ga i bježim od njega,
neprestano sanjam sunce i toplinu,
otok dolje na jugu, masline i vino,
priateljstvo što uporno topli dušu.

Zatvorio sam već kapke na prozorima,
uopće mi se ne gleda vani,
čitam prispjeli književni časopis,
objavili su nešto i moje, neku prosudbu,
ne zanima me mnogo, idem naprijed,
poživi li me dobri dragi Bog,
trebat će još stihova i rečenica stvoriti,
oni će onda nastaviti živjeti dalje,
a ja ću odlaziti u daljinu, sam i zanosan.

Kucnulo je nešto o prozorsko staklo,
možda ptica što dom svoj sad traži,
možda mi se tek pričinilo, tko zna!
Računalo zuji i dosta mi ga je,
da otvorim prozorski kapak, onaj starinski,
barem jedan, i bacim sanjiv pogled?

Zvuk najavi da stigla je poruka na računalo,
gledam ga i ostajem razmišljajući:
kamo naši životi putuju kroz povijest,
gdje su mi prijatelji iz školskih dana?
Kob mi učilišta rasu po svijetu,
a njih odvedoše zaborav i daljine.

MOJA PJESMA

Znam da čudno je, ali tako je,
barem sam u to uvjeren večeras,
nikada nikoga slušao nisam,
tek nju, svoju suputnicu trajnu,
nesputanu, divlju, do bola slobodnu.

Bježao sam, nije da nisam,
ali uvijek sam se vraćao,
bez prisile, samo zbog zova srca,
i nikad se, vjerujte, kajao nisam,
pa ma što za to platiti morao.

Moja pjesma, moj usud vrli,
priatelj i neprijatelj u isto vrijeme,
propast, bogatstvo i još puno toga...
Velike suprotnosti na jednom mjestu,
a tako cjelovita, jedna, nezaboravljiva.

I ne znajući stihove sam skupo plaćao,
vidim to tek sada dok se dani smiruju,
ostale su uspomene poput lišća na vjetru,
sanjam ponovno proći neke staze,
sam, tek s Bogom ruku pod ruku.

Ne ostavljam te pjesmo, mirna budi,
samo, pričaj mi o životu i svijetu,
umoran uhvatit ču makar nešto,
izlomljenim slovima kušati pribilježiti,
da budemo jedno, labudovi u letu.

BRODOVI

Prolaze brodovi pučinom,
ja nisam ni u jednom.
Tvoje je srce ipak mirno,
znaš blizina je u njemu.
Rađaju se nova jutra i večeri,
pjesma je stihovima bogatija.
Razvij smjelo svoje zastave,
to smo mi tamo na vidiku.
Čuje se glasovir u tišini,
blizi su, blizi, naši puti.

PAS, CRNI, I JA

Onako nekako u predvečerje,
dok je popuštala ljetna žega,
prišao si mi na upoznavanje.
Ja sam bio u prolazu,
ti si bio potpuno domaći.
Lanuo si dva-tri puta,
onda stao kružiti oko mene.
Na topлом žarkom suncu
ljeskala ti se crna dlaka
poput beduinskog šatora u pustinji.
Samo sam te gledao nijemo
i polagano šetao svojom stazom.
Oprosti, nisam sada za prijateljstvo,
neke važne misli prebirem po glavi,
osjećajima tu mjesta nema.
Činilo mi se kao da se čudiš,
pitaš me zbog čega tratim vrijeme
i još puno sličnih stvari.
E, moj psu, crni, samotni,
u ovo crno suvremeno vrijeme!

KNJIGA

Svakog dana po mnoštvu smeća prebirem,
onako poput onih na tv-u, obično s večeri.
Kažu da poznati sam medijski djelatnik,
nisam dečko iz siromašne četvrti, ma kakvi,
uredno mi je ime napisano na primjerenu mjestu,
sve ide kao podmazano, ali ja nisam sretan.

Kamo su nestala mudra slova iz školskih čitanki,
kamo su nestali mudri ljudi iz pustih pouka?
Ne svida mi se nimalo ovaj svijet odraslih,
ako je to uopće taj svijet, jer previše je razrok.
Svijet odraslih miriše na blag, čvrst korak,
barem po neku sijedu u crnoj kuštravoj kosi,
miriše na razumijevanje i kad obijest plamti.

Čitam jednu novu knjigu upravo kupljenu,
prodavač bi sretan kad je barem netko hoće.
Mirnim jezikom govori o svijetu oko nas,
naoko sve jednostavno, onako po propisu,
meni toplo pri srcu i ne da mi se zatvoriti je.

ČEKANJE

Nas dvojica vani,
uz pahulje snijega,
bez autobusa na vidiku,
šćućureni oko klupe,
svatko u svojim mislima,
zagledani u daljinu.

Ti si kljucao mrvice,
ja sam kljucao misli,
postadosmo prijatelji,
golube, doletio niotkuda,
nenadana pjesmo na studi,
u tom gradu u prolazu.

Mene će odnijeti posli,
tebe tumaranje trgovima,
raspršit će se slike,
započet će novi dan,
hoćemo li biti sretnije ruke,
tek Bog to zna na nebesima.

BLIZINA PLAMTI

Svijet raspuknut poput trule jabuke,
čitam to u novinama skroz rano.

Tramvaji jure nekim svojim putem,
spremam se na postaji poći na Trg,
u tu raspuklinu, u taj naš život.

Gledam, piljarice prodaju cvijeće,
djeca hrane gugutave golubove,
neki siromah uporno pruža ruku,
neki političar prolazi uzdignite glave,
bojovnici prosvjeduju još jedan dan.

Ma, nije svijet raspukao, ljudi moji,
svijet je raspet u neko kasno popodne!
Dijete čupa majku za skute haljine,
blizina plamti dok se spušta večernji sat...
Ovo je naša zemlja, naš trg, naši ljudi.

PRELAMANJE

Svojim putem žurim.
Ogoljela krošnja stabla.
Magla štipa stisnute oči.
Zbunjeno časak zastajem.
Trzam se i ubrzavam.

Jedno biće u krajoliku,
mrtva straža na braniku.

KROZ VRIJEME

Pisala su se tih godina revno pisma,
zanimljivih listova i omotnica,
otvarali smo ih drhtavim prstima pijući blizinu.
Danas strojevi prenose i slova, i zvuk, i lik,
ali ne mogu prenijeti nježni dodir miholjica,
popudbinu za sjećanje, premošćivanje daljina.

Ovako nekako je, čini mi se, sve izgledalo.
Danas smo drukčiji, živimo u suvremeno vrijeme,
pred našim vratima poštari sve rjeđe zastaje,
otišla pisma, otišli mi, otišlo vrijeme, stiže pustinja.

Ne, nisam nanovo krenuo starim putem,
vjerni sam učenik svoga današnjega vremena,
raspirujem tek žeravu u svome srcu i sjećam se,
što je bilo dobro neka i dalje bude tako,
ali, daj, nastojmo to pretočiti u ove sive dane.

NAUČILI SMO ČEKATI

Dosadna kiša sipi,
dani su minuli mnogi,
tako jasno čujem:
naučili smo čekati.

Što to, kako i zašto,
tek je šum blagog lahora.

Mrve se obrisi i lica,
kroz prste pijesak curi,
kada svane Božji dan,
hoće li to išta vrijediti?

Neka on na to odgovori,
ja u tmuši osjećam blizinu.

ULIČNE SLIKE

Ispružena ruka iz zgužvanog tijela,
nama tako izgleda, tebi vjerojatno ne,
a mi prolazimo važno, u žurbi, izočno,
tramvaji kloparaju, život se ulicama vuče.
Iznad tebe izlog prepun ponuda za putovanja,
nije skupo, a dobro i lijepo, oglasi mame.
Dva razdvojena svijeta na našem dlanu.
Oprosti, ništa ti nisam ubacio u šešir,
ako može nadomještam ovom pjesmom,
zavirih danas u pravu škrinju života.

TOGA SAM
DANA
PONQVNO
CITAO

TVOJA NAŠA KRUNICA

Douglasu Al-Baziju

Bio si kršćanin,
k tomu svećenik,
u Iraku ovih dana,
u zavičaju Mudraca.

Stezala te tama čelije,
boljela izubijana mjesta,
brojio si karike lanca,
Bože, pa njih je deset.

Kleknuti mogao nisi,
oprostit će dobri Bog,
ali si mogao krunicu moliti,
kao nikada dotada u životu.

Zapadni novinar sve objavi,
čitasmo tvoje svjedočanstvo,
odložismo listove papira,
zagledasmo se u daljinu.

Molio si i našu krunicu,
kršćanine, brate naš mili,
kimaju glavom Mudraci,
Isus žmirka očicama.

Gledam Zapadnu vrevu,
nekamo se žestoko juri,
crkve zjape prazne,
oprosti nam, mučeniče.

CRNA PTICA, ZELENO STABLO

Nedjeljno je jutro, puk se u crkvi moli,
na obližnjem stablu gledam crnu pticu,
pojma nemam kako joj je ime, svejedno mi je.
Žuljevite ruke stiskaju krunice, čela u zanosu,
puno ih je bez posla, Bože, samo tebe imaju,
a imaju i topla srca, podatna poput gline.

Sad, kamo ja spadam, teško je reći,
s njima sam, tjera mi se crna ptica sa stabla,
zelenog kao život, čvrstog kao... ma svejedno.
Strah je u svakoga isti, opipljiv poput mahovine,
jer tu smo na zemlji, u neprestanom kovitlacu.
Samo je pitanje jesmo li budni, o čemu mislimo,
možda o slobodi, možda o miru, možda o vlasti?

Gledam crnu pticu nedjeljom na zelenu stablu,
tražim čime će je otjerati, mjesto joj tu nije,
neke druge mi priče pričamo i sanjamo sne.
Uvjeravam se da je to tako, odlazim oko podne,
čekaju me drugi, kušat ćemo nešto veliko graditi.

JEDNOM NA BADNJI DAN

Stigao je uobičajeno, bez snijega, ali prohладан,
kliknuli su: Badnji je dan, uočnica Isusovog rođenja.
Kolači su se pekli, obavljane zadnje kupovine,
djeca se naoružavala pirotehničkim sredstvima i pucala,
mediji su odradivali još jedan katolički blagdan,
mirisalo je oštro na prolaznost, užurbanost, nedorečenost.

Toga sam dana ponovno čitao, uz ostalo, Amihaja,
govorio je o vojnicima koji idu u osloboditeljski rat,
zname, tamo gdje se Isus rodio, u pustinji ljutoj,
bili su odlučni, ali s mišlju mira u srcima
(tako on kaže, druge još nisam imao prilike čitati).
Sudjelovao je u tom ratu, pobijedio, ponosno stiskao zastavu,
uračunavaju mu to u dobro još i danas, slave ga...
Bilo kako bilo, sjećam se hrvatskog bojovnika iz drugog rata,
danasa je gladan, ruše mu dostojanstvo, smiju mu se u lice.
Natuknuh da je Amihaja i njegove suborce narod pazio,
znam da je na hrvatskog bojovnika narod vrlo...
Pustimo to, Badnji je dan, Isus će se roditi u jaslicama.

Gledam u daljinu, što dalje, što dublje, što pozornije,
kakve li nam se oluje spremaju, kakvi li prostori,
zatvaram oči, vidim Isusa kako sklapa ručice,
kraj uzglavlja mu Hrvat, prašnjav od puta, ali stamen.

POLJUBAC

Na Veliki petak,
ljubili smo križ,
u crkvi na brijegu.
Kamenoj.
Što ponijesmo kući?
Ljubav, izdaju?
Jednom,
na Veliki petak.

NASUPROT

Vreva, grad, život,
jedan razbojnik, drugi razbojnik,
bilo mnoštva živčano kuca,
a ti u središtu svega,
mučen ponajvećma blizinom.

Ostaju li tvoji ovi strašljivci,
hoće li im se pogled razbistriti,
hoće li pravo shvatiti...?

Upireš oči prema Ocu,
život ti je na vagi,
jer čovjek si krhak i loman,
jedan od nas, u prašini.
Mi smo time zbumjeni,
ti ustrajno ideš svojim putem.

Učenici ti se razbjježali,
čini mi se i ja među njima.
Dotle sviće novo vrijeme,
padaju klisure nevjere.

Stojimo na raskrižju i plačemo.

PRIGOVOR

Mogao si, vele, puno toga više,
spasio si tek na tisuće tamo nekih,
dotle uglavnom nisu bili u tome ratu,
nikako ili mrvicu i u ovom Domovinskom.
Prigovaraju nesmiljeno i naoko ozbiljno,
kao da je malo spasiti samo jednog čovjeka.
Ti dotle mučenički progovaraš kroz vrijeme,
a mi se nazivamo tvojom, Stepinčevom Crkvom.
I godine lete, i tvoj je glas sve jači i jači.
Smogli smo snage poništiti hudu osudu,
onu koju ti nisi priznavao, jugokomunističku.
Oprosti što to učinismo tek ovih dana.
Moram ti reći da i sam si kriv za to,
previše si nas volio, gledao nam kroz prste,
a mi smo još ustrašena djeca iz propalih režima.
Nije to ništa osobno, samo razmišljanje,
da bismo bili bolji, krjepči sinci domovine.

SUBOTNJE POPODNE

Kad s jeseni zamirišu dunje,
kad zažagore djeca u prolazu,
kad sunce purpurno zapadati stane,
sjedit ću valjda opet u nekoj sobi,
na staroj svojoj onoj stolici,
prozorskih okana širom otvorenih,
slušajući pjev ptica na granama,
razmišljajući o proteklim danima.

Bilo je dobro i kad nije bilo,
zaključujem odlučno sam za sebe,
moje su to staze i moji klanci,
živu sam glavu iz svega iznio,
pa što bih ja više sada?

Vrti mi se danas ovaj film po glavi,
kasno je subotnje proljetno popodne,
približava se Dan Gospodnji,
staje žurba, staju poslovi, živi grad,
tu dolje u dolini, zavičaju moje majke.

NAKON TOLIKO TOGA

Dugi niz godina prohujao je poput vihora,
stajali smo s njima kao s nepotrebnom prtljagom,
u predvorju kuće za hodočasnike,
tamo kraj starogradskih jeruzalemskih zidina.
Tu smo nekada odlučili biti prijatelji,
ne mnogo prije mog odlaska,
tu si nekada bio ravnatelj, smiješeći si govorio,
ja sam ti, pak, odvraćao svojom stranom priče.

Stajala je boca crnog vina među nama,
redala su se imena, pričao si mi o njima,
pomalo se čudio kako ih sve pamtim,
nakon toliko toga utrtog našim stopama.
Nisi znao da su mi bili spona prema tim danima,
teškima poput kamena, lakima poput perca.
Znam, pomalo su čudne te riječi, ali bilo je tako,
zato ti hvala što i ti si jedan dio svega toga.

Sutradan sam ponovno gazio kamenim ulicama,
Jeruzalemom kao iz mojih mladenačkih dana.
Trgovci su se udomaćili na mene, osim njega,
on je sanjario o Alahu, kušao me preobratiti,
ubrzo je odustao, jer sam odmahnuo rukom.
Ja sam sanjario o Isusovim stopama, pogledu očiju,
sanjario sam o sebi u neka davna vremena.
I moram priznati, potiho sam se pitao:
»Isuse, jesam li te u međuvremenu izdao ili...«

LIK, NAŠ

Toga zimskoga dana
vjetar je lomio stabla,
gurao i bacao ljude,
nasrtao na šćućurene kuće,
sav raspamećen i divlji.
Ali blizini ništa mogao nije.
Ona se razdaje kao rano pecivo,
prima otvorena srca
ako nisi unutra zahrđao
(tako nekako govore mladi).
Poslovi su to oko lika,
našega lika na zubu vremena.
Može se prebirati po prtljazi,
može se opravdavati, ali čemu?
Svijet će živjeti do svoga kraja,
mi ćemo živjeti do svoga,
a onda, htjeli mi to ili ne,
vidjet ćemo Boga licem u lice,
ako nas Sveti Petar k njemu pusti.
Zato laštimo svoj ovozemaljski lik,
budimo sretni i kad nismo.
Vjetar, pak, neka radi svoje,
ne izjedajmo se zbog njega.

ZA STOLOM

Prohujaše nam puste godine,
ponovno smo se za stolom našli,
tih dana skupljeni sa svih strana,
sada na vlas isto, tek nešto umornije,
jer u međuvremenu zagrizosmo život.

Prepoznajem ta lica, te pokrete, imena,
podsvijest nadodaje još neke druge.
Bili smo tada tako mladi i puni želja,
još se sjećam torbe koju sa sobom donijeh,
hoda uz strminu, vreve grada prije zida.

Nekih na žalost nema više među nama,
otišli su Bogu ispričati svoju priču.
Znam kad su otputovali i još to boli,
gledam preko okupljenih glava u daljinu,
kamenito brdo, more što se ljeska i lađe.

Pada večer, zaranjam u prošlost,
mislio sam da će ići lakše, da shvatih.
Neka, nije mi žao, nutrina se bistri,
dogodine nas čeka novo mjesto i priča,
što li ću do tada proći, kako li se oblikovati?

SUSRET

Sjede kraj otvorena prozora,
u zgradи koja pamti povijest,
usred grada u obnovi.

Oni, hrvatski književnici.

Grad je zgnječio potres,
njih se kosnule izdajice,
jezika svoga i roda svoga.

Izbjegli i domaći zajedno,
oni, hrvatski književnici.

Zvoni gromko podne,
grad se obraća svomu Bogu,
europljani lutaju po zidinama.

Popravit će ovo vrijeme,
oni, hrvatski književnici,
valjda i uz tvoju ruku.

TVOJE OČI

Gledao sam te slučajno toga dana,
sjedila si mi sučelice, zadubljena u okružje.
Propovjednik je prosipao velike riječi,
mirovala si jer tako su zapovjedili,
onda je počeo pričati neku priču,
pratila si ga i sve se više uživljavala,
na kraju si se ushićeno nasmiješila.
Odavala si da si ga razumjela.

Oči su ti bile bistar planinski potok,
žuborio je na priču, nestajao na umovanje,
zaboravljalala si na toplu narodnu nošnju.
Obilježavao sam srebrni jubilej misništva,
gledao sam tebe, slušao cvrčke,
razmišljao i usput pratio propovjednika.

Stajala si uz baku, tetku, koga li,
ja sam u tvojim godinama stajao uz oca,
tu negdje na istom mjestu pod dubovima,
a onda dodoše mnoge životne postaje,
bivalo me na raznim stranama svijeta.
Ostale su duboke uspomene i zahvale,
valjda i štogod mudrosti te kap smirenja.

Ne pričam ovo tebi nego samome sebi,
uživaj dok još možeš, dok obveza nema,
neka te prati dobri Bog, samo, slušaj ga.

PRED OČIMA

Cvrče cvrčci u okolnom raslinju,
skupljamo se polagano s raznih strana,
otišla je jedna između nas,
s teretom mnogih godina na leđima,
s pjesmom u mladenačkom srcu.
Stupala je čvrsto ovim krajevima,
udisala miris maslina, smilja i bosilja,
stišćući zaufano zrnca krunice u ruci.
Mi smo stupali nošeni svojim brigama,
pred očima nam se sterala povijest,
romorili su razbacani njezini kameni ostatci,
što smo čuli, što smo vidjeli, sam Bog zna.
Prolazi još jedno hercegovačko popodne,
na križu ostaje urezano ime nečije mame,
baš onakve kakvu smo i mi nekada imali.

NA RUCI TI PRSTEN BAKIN

Nestaju godine poput ljetne kiše,
tko zna koliko ih još ima,
ne brineš se jer dobro slijediš,
samo ne znaš što s prstenom.
Bakin ti je majka jednom dala,
uz lahor smiješka i blagoslova.
Pred tobom se život sterao,
sve bilo je zanosno i lijepo.

Šalice kave ispijene do pola,
iza njih puno toga stoji.
Miješaju se dani, mjeseci i godine,
glina je to koju se isplati oblikovati,
a onda kada kucne čas poći nam je,
tamo kamo su nam već prijatelji.

Razmišljam o svemu gledajući more,
ono se ljeska i šapuće svoju priču,
napinjem uši da ne izgubim koju riječ.
I drago mi je, i sretan sam, i obdaren sam.

PUTOVANJE

Ispratila nas je sipljiva kiša.
Autobus se vukao prema jugu.

Jedni su se križali, drugi šutjeli.
Prije granice dugo odmaranje.
Otvara se zatim drukčiji svijet.
Ulaze naši, njihovi, svačiji.
Pričaju se priče s bauštele.
Zrak miriše i ječi šargijom.
Doline se crvene krovovima.

Ustrajno prebirem misli u glavi.
Nazire se sunce i zavičaj.

SVE JE TU

Pijemo vino crno kao noć,
pijemo vino jasno kao dan,
tu gore iza morskih valova,
a cijedimo i ulje iz žilavih maslina,
sve uz pjesmu cvrčka u njedrima.
Miriše prijateljstvo, odlučnost i ljepota.

Bog se široko nasmiješio,
Kraljica Mira dođe nam u posjet,
opismo se blagošću i poslanjem,
jer ozbiljni su ovo sada dani,
raditi nam je marno na Božjoj njivi.
Ta polja su zrela poput u jesen dunja.

Gledam sunce tamo na obzorju,
udišem ovaj zrak, ovaj ugodđaj,
zemlja humska sve mi je dala,
pomalo sam u nevjerici zbog toga,
tuđinac me na svom jeziku nešto moli.
Shvaćam: ovo je naša zemlja, naš san.

OGRNUTI
JEDNO
DRUGIM

BI TAKO

Vlast stiskla humsku zemlju,
nemilosrdno, ona jugoslavenska.
Ante je brao duhan, rano, rano,
žudio je još mekog dječjeg sna,
ali novac je nekako trebalo namaći.
Dok je pucala hladna bura,
marno je učio iz kupljenih knjiga.
Uništit će prostrana polja duhana,
zasijati..., što ono, Bože?
Odazvao se prvom zovu trublje,
stisnuo pušku kao nekada motiku.
Zarumenila se naša prelijepa zora,
pukao gromovito bljesak, oluja,
oživjela hrvatska mjesta i polja.
Stigla sloboda, posve drukčiji dani,
sada smo svoji na svome.
Pričao bi možda još tako djed,
ali Jelena ga povuče za brke,
ona hoće igre, bezbrižnosti dječje.

HRVAT I ONI

Zvonimiru Čiliću

Na sudu u Haagu,
objesili Hrvatsku naglavačke,
rekao bi stari dobri Matoš.
Pitali su ga stvarno svašta,
njega iz srednje Bosne,
pa i kad je unovačen.
Rekao im je odlučno: Nikada,
ja sam se sam rado prijavio.
Gledali su ga posve bijelo,
budala čovjek i gotovo.
Zacijelo je neki žgoljo,
a oni su bogati i slavni,
samo da im ona žena nije...,
samo da im ona djeca nisu...
On, Hrvat, u kasno popodne,
uz njihove prazne poglede,
časno je pisao stranicu života,
gledajući u oči obitelji,
gledajući u oči svoga oca
što na Križnom putu nesta.

TAKVI SU BILI

Svu noć slijevala se vojska,
dok su mjesta nemirno spavala.
Zamicala je hrvatska mladost,
uz brektave zvuke kamiona.
Oluja im je bila u očima,
toplina duboko u grudima.

Oglasila se pred samu zoru.
Gorjelo je tada nebo, zemlja,
neprestano se napredovalo,
žurilo se prema granici,
da je se utvrди, zatvori,
jer iza je sanjani dom,
makar spaljen i opljačkan.

Onda se opet slila vojska,
u naša mjesta, naše gradove,
s pjesmom na usnama,
jer sloboda je bila u rukama.

Takvi su bili ti olujni dani,
priča bojovnik bez posla,
u zadimljenoj seoskoj krčmi,
ali zadovoljan u duši.
Država se ipak rodila,
naučit ćeemo graditi ju.

DAN S OKUSOM GORČINE

Ponovno iskapaju mrtve, tamo u Sloveniji,
naši su to s Križnog puta što sanjaše slobodu,
umjesto toga zatukoše ih kao pse,
oni što se danas nazivaju antifašistima,
oni što govoraše da ih mržnja oplemenjuje.
Ne razmišljam, ne može se to danas,
samo se molim i stresam gorčinu sa sebe.
Uskrsnut će oni, tamo gore jamac im je Bog,
ovamo dolje jamac smo mi, krhka bića,
ali kada dignemo svoj pogled i svoje ruke
sposobni smo počistiti zlo i popraviti štetu.
Na radiju ponovno vijesti iz politike...
Ti neki ne bi propitkivali prošlost.
Sjećam se požutjelih slika iz albuma,
pokazivala mi ih starica što osta djevojkom,
ta vremena odnesoše joj ljubav i sne.
Kako, dakle, odmahnuti rukom i otići?
Ma mene je briga za njih i za domovinu,
stijeg ne smije pasti unatoč našim žrtvama.
Ako ga mi ne budemo čuvali, tko će?!
I prolazi još jedan dan u domovini hrvatskoj,
s obiju strana nametnute nam granice.

NIŠTA, MOŽDA

Korićanima

Znakovi pokraj puta,
početak i kraj sela,
a njega nigdje nema.
Nikla tek dva, tri krova,
i kapelica skroz mala.
Pokazaše nam još kuću,
u zadnjem ratu srušenu,
i temelje hrvatskog doma
na kupljenoj djedovini.

Nigdje zaista ničega nema.

Možda je to tako neviklu oku,
kao i onima što se boje.
Ma, sjeme je zasijano, bubri,
čujete li šum u plamtećoj tišini?
Oživjet će srušeno tada,
oživjet će srušeno sada,
bit će ponovno smijeha ovdje.

Uzalud svi ti ratovi,
Drugi svjetski i krivi prijatelji,
isti nasrtaj u ovom posljednjem.

Tako kažu djeca slušajući pjesnike,
gore na Vidikovcu.

Da ih razumiju, ne razumiju,
ali znaju da pravo govore.

Naše je vrijeme tu iza ugla,
samo ga treba zgrabiti i poći,
bojovnici mole za nas.

PONESI CVIJET

To ne šumi vjetar gorjem,
to moje srce kuca za te,
u Maclju, ispod zelene trave.

Ubi me zavedeni brat,
kušajući novim čovjekom biti,
uz pomoć zla, mržnje tvrde.

Ja njemu oprostih davno,
oprosti li on sebi ne znam,
žao mi ga u dno duše.

Ponesi cvijet s ovih livada,
neka ti miriše u sobi,
poput dunje u starom ormaru.

Šapni djetetu da bilo je tako
zbog Hrvatske, čežnje davne,
kako nekada, tako i danas.

U CRNOM ŽENE

One nisu smjele plakati,
one nisu smjele pričati,
one nisu nikome pripadale,
osim sebi i svojoj djeci,
osim muci svojoj ljutoj,
osim Bogu svomu blagom.

Dugo ih nisam razumio,
dugo su mi bile smiješne,
dugo sam tražio drugo društvo.
Sada znam da su nas othranile,
sada znam da su uzdigle stijeg,
sada znam da su pobijedile.

Žene u crnom, tu pokraj nas,
iz onoga tamo Drugog rata,
poput svjetionika na moru,
u trenu tame, u trenu prkosa,
s crninom teškom na tijelu,
s bjelinom prečistom u srcu.

SNAGA BLIZINE

Vjetar razbucao stijeg,
život razbucao Hrvata,
ogrnuti jedno drugim
utiru staze slobode.

U hrvatskoj domovini,
s obje strane granice,
ovih naših godina.

NAŠ JUNAK

Puste ga godine čvrsto stiskle,
ostao od nekada samo žar u očima,
prisjećanja kojima se drugi čude.
Djeca o njemu u školama nisu učila,
živio je bez zasluga i priznanja,
to na Križnom putu nisu davali,
mogao si zaraditi tek naboj u čelo,
poput stotine tisuća njih tih dana.
Večeras pred nama raznježen stoji,
kaže da opršta svojim mučiteljima,
a nama zatitra topla suza u oku,
zalepršaše slova iz romana o njemu.

POGLEĐ U ZRCALO

Njega nije bilo u tim dogovorima,
jer, rekoše, previše je siromašan i sam.

Oni su pravili povijest, za knjige i tako to,
on je živio za djecu, unuke, domovinu...

Srca si im mogao listati kao vrijednosnice,
njegovo je, pak, mirisalo na čistoću.

Došla je zima, onakva kakva ovdje zna biti,
oni su se smrzavali, on se grijaо ljudskošću.

SUZA U KRAJIČKU OKA

Sjatili se pjesnici sa svih strana,
sjatio se puk u svojoj jednostavnosti,
a ja kroz okno sa sjedala zurim.
Okupile se kuće pri brežuljku,
usred njih crkvica i njezin toranj,
stameni dozivaju nebo i opominju.
Sada je, govore, život takav kakav jest,
slušam i nemam što posebno dodati,
tek naslućujem suzu u krajičku oka,
mog i naroda mog ispaćenog.
Pale se polagano večernja svjetla,
kao zvijezde u tamnoj povijesnoj noći,
obasjavaju i grle, o Bože, ovaj naš čemer,
odlaske u tuđinu, čežnju u srcu.
Snatrim o svemu tome i nestaje okno,
ostaju anđeli što čuvaju naše Ravno,
jedan dio domovine, jedan dio srca.

DVIJE OBALE

Kad puca puška,
il' se netko ženi,
il' netko mri.

Bi tako odvajkada,
u zemlji humskoj,
zemlji ponosnoj.

Ne htješe to Turci znati,
jadna li im majka,
stisnuše raju zlo i naopako.

Puče puška u Dračevu,
pogodi sultana u Stambolu,
jeknu gora, jeknu dol.

Don Ivan bunu raspiruje,
ide za njim staro i mlado,
slobodu tiče na obzorju.

Onda opet ustaše drugi,
smrviše zvijezdu, kokardu,
zrak se udahnu svježi.

Don Ivanova vojvodina,
naša Herceg Bosna,
dvije obale, rijeka ista.

MREŽA

KGB, CIA, UDBA, MI5, ovi, oni,
tu negdje duboko, tajno oko nas,
a mi mislili da smo tako sami,
jer kome smo važni ovakvi,
govorili smo i u čudu širili ruke.
Ne želim sada o svemu imati pojma,
prisjećam se tek razgovora s prijateljem,
vidio neke papire, prozreo neke ljude,
najgore je što se čini da ima pravo,
a mi bili uvjereni kako su dotični...
Pauk nečujno mrežu plete,
kaže mi to politička literatura.
Ma baš me briga, odoh na sladoled,
a kada se vratim stat ču poput junaka,
zamahnuti desnicom i rasparati mrežu,
probuditi onoga prkosnog dečka u sebi.
Ali mreža kao mreža, opet će se plesti,
i to me poučava politička literatura,
meni će se, pak, brojati samo dobro,
tamo gore jednoga dana na nebesima,
poučava me topla mudrost naših starih.

RONIM

Kipti ljepota u popodnevni sat,
a ja prstima morske kapljice diram.
Baš je dobro biti čovjek, Hrvat, ovdje,
šapće to i vjetrić milujući grane bora.
Jedino me buni stara oronula kuća,
tek korak od prolaza prema pučini.

Tko je bio i što se odigravalo ovdje?

Je li ovo mlinica koja hraniše puk,
samo gdje su žljebovi, kotači, voda?

Teška pitanja, a ja bih se odmarao,
okrećem se polako i zaranjam u dubinu.
Sol mi draška oči i nosnice, ribe proljeću,
upekao zvizdan, cvrče cvrčci, tamo gore,
neka, polako, da malo ohladim glavu.

LJESKANJE

U predvečerje, ljetno, humsko,
plovili smo Domagojevim krajem,
s jednim tu iz okolice, britkim momkom.
Dok pirkao je povjetarac, šumjela trska,
ljeskala se povijest nam zapretana.
Odavde su kretale naše bojne lađe,
tamo su se zametali nesmiljeni bojevi,
jer htjeli smo slobodu, život kao i drugi.
Smijali su se gusari prijetećoj smrti,
nisu se bojali, bili su na svome.
I nikada ih nitko, zapamti, pokorio nije.
Tek su se sebe strašno bojali,
u trenutcima kad ti je svejedno.
Kako prije, tako i dandanas.
Slušao sam ranovečernje glasove,
sa strahopoštovanjem dodirivao vodu,
ovih rukavaca i majke Neretve.

NJEGOV
ŽIVOT

Uputi se

ZVIJEZDA

U Betlehemu marno su se odvijali posli tih dana,
jer nagrnuli su u grad poput mrava i skakavaca...
Zbog tuđinskoga popisa, nesmiljene im šake,
mislili su tko zna što nosi noć, a što nosi dan.
Za njih dvoje i magarca nigdje nije bilo mjesta,
pripadali su, naime, nekom tamo drugom svijetu.
Našla se na kraju ubožna štala izvan svega,
rođio se dječačić imenom Isus, budući kralj.
Prihvatili su ga odmah jednostavnii pobožni,
oni dubljeg shvaćanja svog i tuđeg života.
Krenula je nezaustavljiva priča od usta do usta,
na užas vladajućih, na užas moćnih, na užas zla.
Nebom je zaplovila jedna zvijezda skroz drukčija,
slijedila su je tri mudraca, stopu po stopu.
Naposljetku su pokucali na Isusova vrata,
znajući da su došli milosnom čovjeku i Bogu.
Razabiremo danas te trenutke i tu zvijezdu.
Čiji lik nosimo, čijom se mudrošću ogrćemo?
Naizgled teška pitanja i teški odgovori,
a samo se treba prepustiti Njegovoj ruci,
stići ćemo tada na sva svoja odredišta,
zasadit ćemo stablo u svaku žednu zemlju.

RIJEČ

U liku goluba sišao je na Nj Duh Sveti,
tamo u ljutoj pustinji, na rijeci Jordanu.
Ivan Krstitelj bio je toga dana tako zadovoljan.
Isus se zaputio prašnjavim palestinskim stazama.
Počinjao je novi svjetski poredak na zemlji.
Društvo su mu bili raznorazni, učeni i neuki,
dobri i ogrezli u porocima, smjerni i bahati,
razigrana djeca i iskusni muževi i žene,
ma jednostavno oni meka, živa srca.
Marno je sijao Riječ, kao što nitko prije nije,
a ona je padala u trnje, na kamen, plodnu zemlju...
Znao je da će ga jedan između učenika izdati,
ali slijedio je svoj put i bilo mu žao posrnulog.
Cvjetala je neka nova pravda, neki novi odnosi,
osjećala se blizina ista onoj među prijateljima.
Odjek svega toga doplovio je u ovo naše vrijeme,
unatoč protivljenjima, ponovnim razapinjanjima,
jer Riječ nije moguće zaustaviti, nije moguće strti.
Ona natapa tvoju i moju dušu, rasvjetljuje obzorje,
kada je nema glavinjamo poput zombija,
ili poput današnjeg vremena, štогод predstavlјали.
Dok ovo pišem sjedim podno Njegovih nogu,
samo ne znam u liku kojeg mu učenika,
za nadati je se poput Ivana, Petra... Jude ne.

PREMA NEKAMO

Osjećala se užurbanost uzduž i poprijeko,
kroz ulice, kroz srce Jeruzalema, kroz...

Poglavarci su bili mrki i zabrinuti kao nikada,
svjetina je skroz poludjela, hoće joj se slavljati...

Ali čemu?! Taj Isus je propalica, jedan od mnogih,
zaboravit će ga povijest, nestat će u vjetru.

Umivam se u lavoru s ljubičicama, onim našima,
pogledavam se u zrcalo i znam tuče vrijeme,
nesmiljeno, jednako nekada, jednako sada.

Isusovi učenici skupili se oko njega i magarca,
ljudi kliču, mašu palminim i maslinovim grančicama,
nestvarna povijest valja se kroz toplinu dana,
ne znaju što bi rekli, kako će sve ovo završiti,
znaju samo da su tu, da su Njegovi, valjda.

Rimski vojnici s prijezirom gledaju gungulu,
neka se izviču, neka se umore, neka crknu,
prokleti je to kad ne zna opušteno živjeti.

Prebirem pozorno sve ove misli u glavi,
je li se što promijenilo, jesam li ja drukčiji?

Ni ja poput učenika ne znam što bih rekao,
zgusnulo se vrijeme oko mene poput tjesteta,
mjesi ga netko, a ja putujem svojim putem.

Ne želim klicati, želim se tek uhvatiti za skute,
skute čovjeka i Boga na magarcu usred njih,
njih što će reći, skoro: Raspni ga, raspni ga.

Težak je ovo dan za svakog pojedinog,
putuje se prema nekamo, osjećali to ili ne.

toga dana

1.

Palestina prolazi kroz moje misli,
spušta se popodne Velikog četvrtka,
razmišljam o vremenima i ljudima.
Bio sam tamo nekih davnih godina,
udisao mirise, borio se i živio.

Ne znam tko sam tada zaista bio:
možda Petar, možda Ivan, možda Luka,
Juda zacijelo nisam, bježao sam od toga,
taložilo se vrijeme i moje uspomene.

Tu negdje Isus se jamačno molio,
tisućljetne masline uporno svjedoče,
naprežem se čuti ih, otvoriti srce,
a one se raduju i blagošću me obdaruju.
Tog dana sve kao da je bilo protiv tebe.

Slavno si, Isuse, kročio tri godine,
bez obzira na to što oni to olako prebrisaše.
Prijatelji se udaljiše, kukavički smušeno,
osta ti tek nebo, put pred tobom.

I Juda ode nakon obavljenja posla,
a vlast uzdahnu čilo u velikoj pobjedi.
Na posljednjoj večeri govorio si o spomenu,
nisu te razumjeli, tvoji budući svećenici.

Čak si im i noge oprao, uzalud biše,
osjetiše se tek velikima i važnima.
Spustila se noć, odveli su te slaveći,
pijetao je mogao pred zoru zakukurikati,
netko se tukao u nerazumno čelo.

2.

Posao se uobičajeno žurno dovršavao,
tamo izvan grada, u zabiti i grozi.
Prikovali su vas nemilosrdno na križ:
tebe, razbojnika i još jednog razbojnika.
Ti si bio u sredini, poput nekog vođe,
i ako tebe pobijede jamačno su i njih,
znali su to svi uperenih pogleda.

Spuštam ruku gdje kažu da bio ti je križ,
ne mogu ništa dotaknuti, zabranili su,
osjećam da mi je drag onaj desni razbojnik,
da ponavljam njegove riječi i oslobađam se,
dok u zatiljku bubnja vika puka i poglavara.
Toga dana stvoren je novi svjetski poredak.
Tvoje raspršeno stado počelo se skupljati,
neki su smjelo stajali ispod križa ti,
uvjereni da nisu uzalud s tobom gubili vrijeme.
Zagrmi, vojnici i poglavari razumješe znak,
istina neki tek na trenutak, dok se utišao,
žurili su kući skriti se i sve zaboraviti.
Tvoje tijelo bi predano prijateljima i zemlji,
ona ga uze u krilo i stade umilno njihati,
snivaj, snivaj dijete, što ti učiniše, moj Stvoritelju,
odjekivala je ta pjesma oblikujući povijest.

3.

Tišina je pala svud oko nas,
Bog nam je u grobu... Čemu smijeh?
Ali, znali smo da se nešto ima zbiti,
proljeće je mirisalo cvijećem,
probudio se život i ispunio nam oči,
treba samo otvoriti uplašeno srce,
da bi zagrgoljio izvor i napravio oazu.
Kad budem jednog dana putovao k tebi,
dočekaj me na mostu prijelaza, Isuse,
bit će me sram mojih pogrješaka, ali oprosti,
zaboravimo prašnjavu zemlju i namisli krive.
Znam da si pobijedio smrt i ušao u legendu,
toga dana odstranio si nam mrene s očiju.
Najbolje da ti jednostavno reknem hvala,
sve drugo je privid lijepih riječi i osjećaja.
Dok budemo slušali hvalospjev uskrsnoj svijeći,
molit ćemo se i da svi naši dođu pred tvoje lice,
zajedno smo nekada hodili i pomagali se,
sada si im ostao samo ti i nitko više.
Djeca će zagledati jaja, luk, kruh i šunku u košari,
svećenik će izgovarati uobičajene molitve,
nastavlja se život ovamo dolje,
a oganj koji ne izgorijeva razbija tminu,
zna se tko je alfa i omega, silni vođa.

4.

Lijepo odijelo, kravata, ulaštene cipele...
Uskrs je. Ljudi moji, danas se slavi.
Da, zaboravih, još širok osmijeh k tome,
pa vrijeme može stati i pjesma se početi.
Djeca pozorno motre i neprestano uče,
snatre da ovo će jednoga dana biti njihov svijet.
Crkvena zvona veselo bruje, čuješ li ih,
ljudi idu na misu, svome se Bogu mole,
mir se spustio na zemlju i ona zadovoljno diše.
A nije bilo lako doći do ovih dana,
čujem kako povijest škripi, teče, pada,
o mom se i tvom narodu radi, ne zaboravi,
ne reci da ti je svejedno, ne odmahni rukom,
jer se danas ovdje ustvari o tebi radi.
Sjeti se da Bog je zaustavio more.
Toga dana dosanjali smo slobodu.
Zato smjerno stojim pred tobom, o Bože,
želim ti zahvaliti, reći ti da ćemo zajedno ići.
Znam, bit će još puno vjetrova i uzburkanih mora,
ali čemu briga, strah i izgubljenost u očima?
Ruka je twoja čvrsta i putovi su tvoji široki,
evo gazim uzdignuta čela da me svi vide,
zajedno možemo promijeniti svijet, zgrijati ga,
ja gorostas, ja siromašni mali mrav u travi.

k nama

ŠUM

Bilo ih je u Jeruzalemu sa svih strana,
jer slavila se Pasha, izlazak iz ropstva.
Oni su, pak, čamili tamo gdje blagovaše,
zajedno, u nekom čudnom iščekivanju,
tek molitva poput rose kapaše na izranjene duše.
Učitelja su odveli, Učitelja su razapeli, on je...
ma tko će to shvatiti, nakon svih znakova silnih.
Doplovi iznenada do njih šum s neba,
ukaza se plamen, padoše s očiju luske,
srce zakuca kao ono kada im je govorio.
Otvoriše širom svoja pomno zaključana vrata.
Sada ih je svatko mogao razumjeti i čudio se tomu.
Krštenje sinu poput znaka vječnog raspoznavanja.
Jedna zajednica krenu u široki svijet.
Nova mudrost šumila je kroz vrijeme,
gradila, opominjala, učila, tješila, liječila...
Mogla je to kad god je bila vjerna Njemu,
kad god je slijedila svoje toplo, mirno srce.
Oni su se opet čudili, tražili što se zbiva,
jer htjeli su se priključiti, jer htjeli su je raspršiti, jer...
I tako do današnjeg dana, do nas ovakvih,
dokada bude svijeta i vijeka, do susreta s Njim.

STOPE

Rasuti smo diljem kugle zemaljske,
jezici su nam drukčiji, povijest, naročito ona,
tek nam je isti križ na golom zidu.

Jesmo li ga razumjeli, primili duboko u srce,
tko bi ga znao, jer lutamo poput gusaka u magli,
(ne baš uvijek, samo onda kada ga zaboravimo).

Koliko je to često i zbog čega, zbog čega?
Tako bi trebalo odgovoriti na to pitanje,
razgrnuti maglu ispred svojih stopa.

Znam, zato i dalje razdiren sandale na putu,
tamo, prema našoj drugoj domovini,
tako lijepoj, tako blizoj, tako toploj.

Tko mi i komu brišem znoj s lica,
upitnik je to koji mi blješti pred očima,
jer dobre stope treba ostaviti na ovoj zemlji,
kao ratar kad zagazi u napojenu rahlu zemlju.

Nakrivilujem slamljati šešir negdje tamo u podne,
na pametnom telefonu čitam Njegovu riječ.

Znam, zapovijed je to koja donosi pravu slobodu,
meni koji nikakve zapovijedi ne volim.

Dižem polako pogled daleko prema obzoru.
Dan polagano putuje prema svome kraju.

Životopis

Miljenko Stojić, suvremeni hrvatski književnik, novinar i franjevac, rođen je 1. lipnja 1960. u Dragićini kod Međugorja. Pučku školu pohađao je na Čerinu, Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom, studij filozofije i teologije u Zagrebu, Sarajevu i Jeruzalemu te magistrirao kršćansku duhovnost u Rimu.

Djelovao je kao župni vikar, odgojitelj bogoslova i jemeništara, voditelj mlađih, vojni dušobrižnik u Domovinskom ratu, tajnik Hercegovačke franjevačke provincije. Trenutno je vicepostulator postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće«.

Od drugih djelovanja može se izdvojiti sljedeće. Godine 1993. pokreće Informativni centar »Mir« Međugorje, a 1997. i Radiopostaju »Mir« Međugorje te ih kao ravnatelj i predsjednik Upravnoga vijeća dugo razvija (do 2005.). Pokreće i vodi agenciju MIRIAM. Idejni je začetnik povjerenstava za uređivanje i obilježavanje grobišta iz Drugoga svjetskog rata i porača po općinama u Herceg Bosni. Dopredsjednik je Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij te koordinator Središta HSK za istraživanje zločina nad Hrvatima, kao i dopredsjednik Odjela HNS-a BiH za Drugi svjetski i Domovinski rat.

Piše pjesme, oglede, djela za djecu, kratke priče, aforizme, književnu kritiku, stručne i novinarske članke, uređuje knjige

te prevodi. Zastupljen je u različitim antologijama, a uvršten je i u čitanke i lektiru hrvatskog naroda u BiH. Prevoden je na različite jezike te nagrađivan.

Član je više udruga: DHK, DHK HB, HDZU, Matice hrvatske... Surađuje u različitim medijima, posebno na portalu *hrsvijet.net* gdje je kolumnist i član uredništva.

Opširnije o njegovu životu i radu može se doznati na stranicama portala *miljenko.info*.

Djela

PJESME: *Unatoč svemu* (Naša ognjišta, Tomislavgrad, 1994.); *Pjesma blizini* (Ceres, Zagreb, 1995.); *Kaplja* (Ziral, Mostar – Zagreb, 1997.); *Sirovi blues* (Ziral, Mostar – Zagreb, 2001.); *Golgote glas* (DHK HB – Matica hrvatska, Mostar – Čitluk, 2002.); *Dobro jutro, kolonijo* (DHK HB – Dan, Mostar – Zagreb, 2006.); *Stopama mira* (Informativni centar »Mir« Međugorje – K. Krešimir, Međugorje – Zagreb, 2009.); *Kapaju sjene* (DHK HB – K. Krešimir, Mostar – Zagreb, 2010.); *Stopu po stopu* (DHK HB – Matica hrvatska, Mostar – Vrgorac, 2016.)
Izabrane pjesme: Prijatelji (Naklada Jurčić, Zagreb, 2000.)

KRATKE PRIČE: *Ne dirajte bijelog labuda* (FRAM-ZIRAL – Naklada K. Krešimir, Mostar – Zagreb, 2005.); *Propetlje* (DHK HB – Matica hrvatska, Mostar – Vrgorac, 2014.)

OGLEDI: *Ta vremena* (K. Krešimir, Zagreb, 1995.); *Paljenje svijeće* (ICMM, Međugorje, 1998.); *Raspretavanje vatre* (ICMM, Međugorje, 2001.); *Rijeka* (ICMM, Međugorje,

2002.); **S druge strane** (Naklada K. Krešimir – Matica hrvatska, Zagreb – Čitluk, 2011.); **Halo, ovdje Herceg Bosna**, (Naklada Bošković – HRsvijet – Gral; Split – München – Zagreb, 2012.); **Niz mitnicu**, (Matica hrvatska – HRsvijet; Vrgorac – München – Čitluk, 2014.); **Podno križa**, (Matica hrvatska, Čitluk – Vrgorac, 2015.)

SLIKOVNICE: *Čudesni dani; Moj molitvenik; Priča o Suzani; Kraljica Mira* (Miljenko Stojić – Krešimir Šego, *Andeli moji*, (ICMM, Međugorje, 1999.); *Ivan pod križem* (ICMM – Cvitak, Međugorje, 2001.)

ROMANI: *Računalko* (DHK HB – FRAM-ZIRAL – Dan, Mostar – Zagreb, 2007.); *Mirkove priče* (Cvitak – Alfa, Međugorje – Zagreb, 2010.); *Did Jozo* (Gral Široki – Cvitak – Matica hrvatska, Zagreb – Međugorje – Čitluk, 2013.); *Cvrk-cvrk* (Matica hrvatska, Čitluk – Vrgorac, 2017.)

KRITIKA: *Riječ po riječ* (Naklada DHK HB – Dan, Mostar – Zagreb, 2007.)

PRIJEVODI: *Sa svetom Klarom* (Vijeće franjevačkih zajednica, Zagreb, 1993.); *S onu stranu side* (Cenacolo, Saluzzo, 1999.); *Razgovori svetaca na Trgu sv. Petra* (Ziral, Mostar – Zagreb, 2001.)

MULTIMEDIJA: *Svetište Kraljice Mira* (ICMM, Međugorje, 2000.)

Kazalo

ZAVIRIH DANAS

POGLED	7
PJESMA STOLICI.....	8
BOSE STOPE	9
BILE SU TO KAPI.....	10
GUTLJAJ TOPLINE	11
U NOĆI	12
ZIMSKI DAN	13
MOJA PJESMA.....	15
BRODOVI.....	17
PAS, CRNI, I JA	18
KNJIGA	19
ČEKANJE.....	20
BLIZINA PLAMTI.....	21
PRELAMANJE.....	22
KROZ VRIJEME	23
NAUČILI SMO ČEKATI	24
ULIČNE SLIKE	25

TOGA SAM DANA PONOVNO ČITAO

TVOJA NAŠA KRUNICA.....	29
CRNA PTICA, ZELENO STABLO	31
JEDNOM NA BADNJI DAN	32
POLJUBAC	33
NASUPROT	34
PRIGOVOR	35

SUBOTNJE POPODNE	36
NAKON TOLIKO TOGA	37
LIK, NAŠ	38
ZA STOLOM	39
SUSRET	40
TVOJE OČI	41
PRED OČIMA	42
NA RUCI TI PRSTEN BAKIN	43
PUTOVANJE.....	44
SVE JE TU.....	45

OGRNUTI JEDNO DRUGIM

BI TAKO.....	49
HRVAT I ONI.....	50
TAKVI SU BILI	51
DAN S OKUSOM GORČINE	52
NIŠTA, MOŽDA	53
PONESI CVIJET	55
U CRNOM ŽENE.....	56
SNAGA BLIZINE.....	57
NAŠ JUNAK.....	58
POGLEĐ U ZRCALO	59
SUZA U KRAJIČKU OKA	60
DVIJE OBALE	61
MREŽA.....	62
RONIM.....	63
LJESKANJE.....	64

NJEGOV ŽIVOT

Uputi se

ZVIJEZDA 67

RIJEČ 68

PREMA NEKAMO 69

toga dana

1 73

2 74

3 75

4 76

k nama

ŠUM 79

STOPE 80

Životopis 81

Nakladnici
Matica hrvatska
K. Tomislava b. b.
88 260 Čitluk
tel./faks: +387 36 642-547
e-adresa: hmatica.citluk@tel.net.ba

Matica hrvatska
Nikole Tavelića 6
22 000 Šibenik

Za nakladnike
Andrija Stojić
Zdenka Bilušić

Oblikovanje i računalni slog
FRAM-ZIRAL

Tiskano u Mostaru mjeseca ožujka 2019.

Tisak
FRAM-ZIRAL

Miljenko Stojić već je svojom prvom knjigom uspostavio prepoznatljiv pjesnički jezik, jezik svakodnevice – jezik opominjućeg priopćavanja. Tako je ostalo i do ove najnovije stihozbirke. On traži, pronalazi, dopunjaje i slavi hrvatsku zemlju, hrvatskoga čovjeka i hrvatsku žrtvu ispreplićući pritom svoj zacrtani mozaik. A izričaj mu je i dalje osebujan: zna kadšto teći naoko mirno, a onda nas nenadano prene pršteći snagom i porukom.

www.miljenko.info

ISBN 978-9926-447-30-4

A standard linear barcode representing the ISBN 978-9926-447-30-4.

9 789926 447304

ISBN 978-953-6379-59-0

A standard linear barcode representing the ISBN 978-953-6379-59-0.

9 789536 379590

Cijena: 10 KM; 40 Kn